PLA MUNICIPAL DE LLUITA CONTRA LA ISLAMOFÒBIA
INFORME DE SEGUIMENT

BCN

Juliol 2018
Direcció de Serveis de Drets de Ciutadania i Diversitat
Àrea de Drets de Ciutadania, Cultura, Participació i Transparència

Ajuntament de Barcelona

Direcció de Serveis de Drets de Ciutadania i Diversitat
Àrea de Drets de Ciutadania, Cultura, Participació i Transparència

Ajuntament de Barcelona

Juliol 2018

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ 4

2. MESURA DE GOVERN: PLA MUNICIPAL DE LLUITA CONTRA LA ISLAMOFOBIA 6

3. ÒRGANS DE SEGUIMENT 10

4. ACTIVITATS, ACCIONS DESENVOLUPADES I IMPACTE 13

5. EL PLA ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ I A LES XARXES 29

6. INDICADORS QUANTITATIUS TOTALS 30

7. PRESSUPOST 31

8. PERSPECTIVES DE FUTUR 32

1. INTRODUCCIÓ

Aquest informe recull les activitats realitzades durant el període que porta en vigor el Pla municipal de lluita contra la islamofòbia de Barcelona, des de la seva aprovació com a mesura de govern, el passat mes de gener de 2017 fins al juny de 2018. Es tracta, doncs, d'un document de seguiment de l'execució de les accions i mesures plantejades al Pla durant aquests primers divuit mesos de vida. És un informe que permet conèixer l'estat d'execució de les diferents mesures recollides al Pla, tant aquelles que han estat dutes a terme els darrers mesos, com aquelles que en aquests moments s'estan desenvolupant, una feina molt diversa, participativa i transversal. Tanmateix, abans d'endinsar-nos en els detalls de les activitats i accions que han de plasmar-se aquí, és convenient fer un repàs ràpid de tot el camí recorregut fins a arribar aquí, un camí llarg però alhora enriquidor, que ha tingut diferents fases i en el qual s'ha promogut la participació de diferents actors.

Diagnòstic sobre la islamofòbia a Barcelona

La decisió d'elaborar un pla de lluita contra la islamofòbia va respondre a tres motius:

- La constatació d'un augment de queixes i casos relacionats amb la discriminació vers les persones musulmanes, a través tant de dades objectivables com les de la Fiscalia d'odi i l'Oficina per la No discriminació (OND), com les de les percepcions i informes de les comunitats i entitats de la ciutat;

- la fortalesa i la varietat de les iniciatives, projectes i polítiques, tant de lluita contra el racisme i la discriminació presents durant anys a la ciutat de Barcelona, com de polítiques de gestió de la diversitat cultural i religiosa, amb el Programa Barcelona Interculturalitat i l'Oficina d'Afers Religiosos al capdavant; i

- l'increment dels sentiments i manifestacions antimusulmanes de manera generalitzada a Europa, reforçats per determinats partits polítics d'extrema dreta i múltiples mitjans de comunicació, que han trobat en els discursos antiimmigració i de rebuig a d'altres cultures un espai electoral preocupantment gran.

Així, l'any 2016 es va encarregar l'estudi "La pràctica religiosa de les comunitats musulmanes de Barcelona. Expressions i problemàtiques" a un equip d'investigadors vinculats al Departament d'Antropologia Social de la Universitat de Barcelona i al col·lectiu Stop als Fenòmens Islamòfobs a Catalunya (SAFI), que van identificar l'àmbit educatiu, l'espai públic, l'àmbit laboral i els mitjans de comunicació, com els espais amb més presència de situacions problemàtiques relacionades amb la islamofòbia.

Procés d'elaboració del Pla Municipal de lluita contra la islamofòbia

A partir de les conclusions de l'estudi es va iniciar un procés consultiu de dos mesos de durada —octubre i novembre de 2016—, que va comptar essencialment amb dues dinàmiques: la primera va ser l'organització de grups consultius, en els quals van participar tant persones a títol individual com d'altres que pertanyien a entitats islàmiques, entitats de drets humans i personal de diferents departaments de l'Ajuntament; la segona va ser la realització d'entrevistes a persones expertes en discriminació, diversitat religiosa i comunitats islàmiques a Espanya, Catalunya i Europa, amb especial atenció al fenomen de la islamofòbia. En conjunt, a les dues dinàmiques hi van participar unes 80 persones. Aquest procés consultiu va finalitzar amb la celebració de l'acte "**Actuar contra la Islamofòbia: propostes per combatre la discriminació avui"** al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB) el 12 de desembre de 2016, Dia Internacional Contra la Islamofòbia.

Fruit d'aquest procés es va elaborar la mesura de govern que es descriu a continuació de manera succinta. Cal destacar que la mesura va ser concebuda com un pla de xoc, amb una durada de 18 mesos, però gràcies al seu bon desenvolupament, i després dels atemptats que va patir la ciutat el 17 d'agost de 2017, es va prendre la decisió política d'allargar el pla un any més del previst inicialment, és a dir, fins al juny de 2019.

2. MESURA DE GOVERN: PLA MUNICIPAL DE LLUITA CONTRA LA ISLAMOFÒBIA

La mesura de govern **Pla municipal de lluita contra la islamofòbia**, aprovada el gener de 2017, pretén abordar de forma integral el fenomen creixent de la islamofòbia i és, fins avui, el primer pla d'aquestes característiques que es presenta en l'àmbit de tota Europa.

El Pla té com a finalitat última la millora de la cohesió social i la convivència a la ciutat, utilitzant l'enfocament de drets humans i l'enfocament intercultural com a marcs de referència conceptual bàsics.

Així, el Pla planteja tres objectius generals, que s'articulen en diversos objectius específics, i es desenvolupen en un seguit de mesures a portar a terme a curt, mitjà i llarg termini:

- Objectiu general 1: visibilitzar la islamofòbia com una forma de discriminació.
- Objectiu general 2: contrarestar la generalització d'imatges negatives sobre l'islam i les persones musulmanes i normalitzar la diversitat cultural i religiosa a la ciutat.
- Objectiu general 3: reforçar els mecanismes de garantia contra les discriminacions islamòfobes.

Els dos primers objectius s'enfoquen a treballar l'àmbit de prevenció de la vulneració de drets de la ciutadania musulmana barcelonina i, el tercer, està orientat a fomentar els mecanismes de garantia un cop hagi tingut lloc la vulneració d'algun dret.

En el requadre següent s'organitza de manera esquemàtica el conjunt d'objectius i mesures per facilitar una lectura integral i un seguiment més pràctic.

Objectius generals	Objectius específics	Mesures
OG 1. Visibilitzar la islamofòbia com una forma de discriminades ÀMBIT DE PREVENCIÓ	OE 1.1.- Sensibilitzar i informar la ciutadania de les diverses manifestacions de la islamofòbia i el seu impacte	1.1.A.- Disseny d'una campanya municipal de sensibilització amb difusió de continguts i materials de suport físics i digitals.
		1.1.B.- Jornada sobre discursos de l'odi a les xarxes socials.
	OE 1.2.- Acompanyar les comunitats musulmanes en la visibilització dels delictes i discursos islamòfobs	1.2.A.- Creació de material específic en col·laboració amb les comunitats musulmanes sobre els seus drets com a ciutadans i ciutadanes, les diferents formes de discriminació i els mecanismes de garantia.
		1.2.B.- Foment de la participació de les comunitats musulmanes en el disseny de la celebració del Dia Contra la Islamofòbia.
	OE 1.3.- Posar de manifest les especificitats de la islamofòbia de gènere	1.3.A.- Incorporació de la perspectiva de gènere i d'interseccionalitat cap a les dones musulmanes en l'execució de les mesures del mateix Pla.
		1.3.B.-Visibilització de l'impacte específic de la interseccionalitat en la discriminació cap a les dones musulmanes, per motius de gènere i islamòfobs.
		1.3.C.- Acompanyament i apoderament a les dones musulmanes que viuen a la ciutat en la denúncia de les situacions d'islamofòbia.
	OE 1.4.- Reforçar els mecanismes en l'àmbit municipal per la recollida de dades sobre discriminacions islamòfobes	1.4.A.- Creació d'un observatori de delictes i discursos de l'odi.
		1.4.B.- Incorporació de coneixements sobre la discriminació per delictes i discursos de l'odi al catàleg de formació dels treballadors i treballadores municipals.
		1.4.C.- Elaboració d'un manual pràctic d'identificació i detecció de discriminacions islamòfobes per a treballadors municipals en contacte amb usuaris, dins el pla de formació de drets humans i diversitat.
		1.4.D.- Actualització de la Instrucció 29/08 de la Guàrdia Urbana per incloure la islamofòbia com a forma de discriminació i creació d'una nova Instrucció sobre discriminació.
	OE 1.5.- Potenciar la sensibilització a les escoles sobre la islamofòbia com una forma de discriminació	1.5.A.- Proposta de formacions a mestres sobre discriminacions en matèria de delictes de l'odi, a partir de la línia de subvencions de Drets de Ciutadania.

Objectius generals	Objectius específics	Mesures
OG2. Contrarestar la generalització d'imatges negatives sobre l'islam i les persones musulmanes i normalitzar la diversitat cultural i religiosa a la ciutat ÀMBIT DE PREVENCIÓ	OE 2.1.- Afavorir el treball conjunt de persones i entitats de la ciutat contra els rumors discriminatoris	2.1.A.- Enfortiment de la Xarxa BCN Antirumors i formació específica sobre islamofòbia per a agents antirumors de la Xarxa Antirumors.
	OE 2.2.- Promoure la presència de la diversitat cultural i religiosa de la ciutat, especialment als mitjans de comunicació de titularitat municipal	2.2.A.- Reforç de la presència de la diversitat cultural i religiosa de la ciutat en les campanyes municipals.
		2.2.B Foment de la presència de la diversitat cultural i religiosa als mitjans de comunicació.
	OE 2.3.- Promoure l'educació en la diversitat	2.3.A.- Promoció a les escoles de tallers sobre diversitat i la visió estereotipada de l'islam a partir de la línia de subvencions de Promoció de la diversitat amb mirada intercultural.
		2.3.B.- Commemoració del dia 21 de març com a dia de l'Eliminació de la Discriminació Racial a les escoles.
	OE 2.4.- Garantir el dret a la llibertat religiosa i de consciència en l'àmbit escolar	2.4.A.- Seguiment de la Instrucció sobre la diversitat alimentària dels menjadors escolars als centres educatius gestionats pel Consorci d'Educació de Barcelona.
		2.4.B.- Informació i seguiment de la normativa de respecte als símbols religiosos de vestimenta per evitar discriminacions de l'alumnat i treballadors i treballadores als centres educatius gestionats pel Consorci d'Educació de Barcelona.
	OE 2.5.- Acompanyar el procés per a l'establiment de centres de culte a la ciutat	2.5.A.- Elaboració d'un protocol de mediació comunitària per a l'apertura de centres de culte a la ciutat coordinat per l'OAR, i amb participació dels districtes i de la Direcció de Prevenció.
	OE 2.6.- Afavorir una gestió no discriminatòria de la diversitat religiosa en els centres de treball de la ciutat	2.6.A.- Foment de bones pràctiques per a la gestió de la diversitat religiosa dels treballadors i treballadores municipals i d'aquells agents socials de la ciutat que ho desitgin.

Objectius generals	Objectius específics	Mesures
OG3. Reforçar els mecanismes de garantia contra les discriminacions islamòfobes ÀMBIT DE GARANTIA	OE 3.1.- Promoure la coordinació entre els agents i institucions competents de la protecció i lluita contra els delictes i discursos de l'odi	3.1.A.- Via d'intercanvi d'informació entre la Fiscalia Provincial de Barcelona, Mossos d'Esquadra i l'Ajuntament de Barcelona en casos de delictes i discursos de l'odi a la ciutat.
		3.1.B.- Creació d'un protocol municipal per donar resposta coordinada i eficaç en les situacions de delictes de l'odi a la ciutat en les que intervingui la Guàrdia Urbana.
	OE 3.2.- Impulsar l'ús del litigi estratègic com a eina de protecció i garantia contra les discriminacions islamòfobes	3.2.A.- Selecció de casos especialment significatius per dur a terme litigis estratègics contra delictes i discursos de l'odi.
		3.2.B.- Facilitació d'assessorament jurídic especialitzat dins del marc de l'OND i oferiment d'assistència jurídica en els casos de discriminació atesos per actuar en seu judicial.
	OE 3.3.- Consolidar el seguiment i la persecució de les discriminacions islamòfobes de la ciutat	3.3.A.- Reforç de la línia de treball sobre islamofòbia de l'OND.
		3.3.B.- Activar els mecanismes sancionadors pertinents en casos de discriminació islamòfoba en serveis públics.
		3.3.C Enfortiment de la traçabilitat de les queixes per discriminació cap a organismes competents en els àmbits i serveis en els quals l'Ajuntament

3. ÒRGANS DE SEGUIMENT

El Pla municipal de lluita contra la islamofòbia contempla dos òrgans de seguiment: un d'intern, propi de l'Ajuntament, que té funcions preparatòries prèvies i executives; i un d'extern, obert a la participació de diverses comunitats i entitats —l'anomenada Comissió Mixta—, que té com a objectiu el seguiment del desenvolupament de Pla en general i, en la mesura del possible, incorporar noves iniciatives i accions.

L'òrgan intern està format per diverses persones representants dels diferents serveis de l'Ajuntament que intervenen de manera directa en les dinàmiques del Pla. Aquestes persones són:

- Dues persones de la Direcció de Drets de Ciutadania i Diversitat; la directora de la Direcció de Drets de Ciutadania i Diversitat i la cap del Departament de Drets de Ciutadania.
- Una persona de l'Oficina d'Afers Religiosos.
- Una persona de l'Oficina per a la No Discriminació.
- Una persona referent de la Xarxa BCN Antirumors.
- El coordinador-expert extern del Pla.

Al llarg d'aquests 18 mesos en què el Pla està funcionant, aquest òrgan s'ha reunit en 17 ocasions.

La Comissió Mixta, d'altra banda, és un òrgan obert i flexible, que ha anat incorporant nous actors, tant per iiniciatives pròpies d'entitats que expressen la seva voluntat de participar en les dinàmiques de la comissió, com també per la valoració des de la comissió sobre la idoneïtat de convidar determinada entitat o entitats concretes.

La Comissió Mixta, com el seu nom indica, està formada per:

- Tècnics de l'Ajuntament: les persones participants treballen a l'OAR, l'OND i a la Direcció de Drets de Ciutadania i es convida a d'altres departaments segons el tema a tractar en cada reunió.
- Persones musulmanes: dones i homes representants de comunitats/entitats.
- Persones acadèmiques expertes en temes de diversitat religiosa de Barcelona i de l'islam en concret.
- Persones expertes i entitats de defensa dels drets humans i lluita contra les discriminacions, especialment la islamofòbia.

Aquesta Comissió s'ha reunit cinc vegades fins a l'actualitat, amb una mitjana d'una reunió cada trimestre, tal com estava previst inicialment.

Les entitats, comunitats i grups que en formem part són:

- ISOR-UAB.
- Joventut Multicultural Musulmana.
- La Fede.
- Musulmans Contra la Islamofòbia.
- SODEPAU.
- SOS Racisme.
- UCFR.
- ADMAC .
- Associació AFCAR.
- Associació SAFI.
- Camí de la Pau.
- Centre Cultural Islàmic Català.
- Consell de Joventut de Barcelona.

- CREC-UB.
- Diàlegs de Dona.
- Federació Bidayatul Xitma.
- IEMED.
- UCIDCAT.
- FAVB.
- NOVACT.
- Xarxa BCN Antirumors.
- Centre Euroàrab.
- Federació Islàmica Catalana.

Dates de les reunions realitzades de la Comissió Mixta:

Any 2017	Any 2018
04 de maig	17 de gener
12 de setembre	26 d'abril
18 d'octubre	

Des de la mateixa Comissió Mixta es va proposar un canvi de metodologia a partir de la segona sessió. A més de fer un seguiment sobre l'estat d'execució del Pla, es va demanar començar a treballar en profunditat temes concrets inclosos en el mateix, comptant amb persones expertes, entitats referents i d'altres. Així, a la tercera sessió, celebrada el dia 18 d'octubre de 2017, es va posar el focus en l'educació, i es va convidar l'Institut Municipal d'Educació, que representat per la seva gerent, Emília Andreu, va contribuir a la detecció dels temes més rellevants relacionats amb l'educació i l'encaix de la diversitat religiosa, en especial, l'islam.

A la quarta sessió, coincidint amb el primer any de vigència del Pla, es va presentar el recull de les accions implementades durant el 2017, que s'han agrupat en un document publicat a la web:

http://ajuntament.barcelona.cat/dretsidiversitat/sites/default/files/Pla-CAT.pdf

La cinquena sessió es va dedicar a tractar el tema de la islamofòbia als mitjans de comunicació, i per fer-ho es va convidar: Lourdes Vidal, directora del Departament del Món Àrab i Mediterrània de l'IEMED,

que va presentar la feina que estan fent des de l'Observatori Islamofòbia i Mitjans; Maria Maynosa, periodista del Grup Barnils, que va explicar la feina que estan fent sobre aquesta temàtica i va presentar l'Observatori del Discurs Discriminatori als mitjans, que han creat recentment, i Aina Cotto, de l'associació SAFI, que va explicar el seu treball de màster: un seguiment sobre el canal televisiu "Cuatro".

Aquest canvi metodològic ha permès aprofundir en temes d'especial interès pels membres de la Comissió Mixta, i ha ajudat a dinamitzar la seva participació i implicació.

4. ACTIVITATS, ACCIONS DESENVOLUPADES I IMPACTE

Per tal d'assolir l'objectiu de visibilització de la islamofòbia com a forma de discriminació, es va decidir comptar amb una **imatge gràfica específica del Pla,** desenvolupada i contrastada amb un grup de treball participatiu específic format per persones i entitats que havien col·laborat en l'elaboració del Pla. La imatge, així desenvolupada és la següent:

Amb l'objectiu de donar a conèixer el Pla al nombre més gran possible d'actors i institucions, tant internament entre els diferents departaments de l'Ajuntament com a altres actors externs, es van dur a terme un conjunt de reunions i sessions de treball per presentar el Pla. Aquestes sessions, a més de divulgar el contingut del Pla, han servit per explorar les vies d'execució territorial i, al mateix temps, per incorporar al Pla noves idees i propostes.

A nivell intern de l'Ajuntament, entre els mesos de gener i juny de 2017, s'han realitzat un total de **22 reunions de presentació** amb els següents principals departaments, serveis i espais de coordinació:

- Àrea de Drets de Ciutadania, Cultura, Participació i Transparència.
- Taula de corresponsabilitat de gerents de districtes .
- Comitè Executiu de l'Ajuntament, Junta Local de Seguretat.
- Gerència de Seguretat i Prevenció, Comissionat d'Educació de Barcelona.
- Institut Municipal d'Educació de Barcelona.
- Departament de Feminismes i LGTBI.
- Institut Barcelona Esports.
- Betevé.
- Taula de corresponsabilitat de Serveis a les Persones i al Territori.
- Intervenció Social a l'Espai Públic.
- Servei de Gestió de Conflictes.
- Consorci d'Educació de Barcelona.
- Taula de Ciutats Educadores.
- Consell Municipal d'Immigració.

De la mateixa manera, i d'acord amb l'objectiu de visibilització, en aquests 18 mesos s'han realitzat múltiples presentacions del Pla a diversos actors presents en trobades, jornades i fòrums, tant a escala nacional com internacional, comptabilitzant un total de **24 de presentacions externes,** entre les quals destaquen:

Nom de la trobada/reunió	Data de la trobada/reunió
Trobada d'ONG europees de lluita contra la islamofòbia a Open Society	Febrer 2017
Fòrum de violències urbanes a Madrid	Abril 2017
Jornada RAN de prevenció dels radicalismes violents	Setembre 2017
Fòrum Europeu de Seguretat Urbana	Novembre 2017
Presentació en el marc de l'Observatori de la Islamofòbia i mitjans de comunicació de l'IEMED	Desembre 2017
Espai Jove Les Basses	Gener 2018
Fundació Comptal	Febrer i maig 2018
Institut Escola d'Hoteleria i Turisme de Barcelona	Febrer 2018
Pla de Formació Inicial (PFI) INS Rambla Prim	Febrer 2018
Programa de Reagrupament Familiar	Abril 2018
Presentació en el 36è Curs Anual de Drets humans de l'IDHC "Els drets humans davant els extremismes i la discriminació	Abril 2018
Càpsula de Racisme (Besòs) organitzada per la Taula de Convivència del Besòs	Maig 2018
Conferencia 25+ Human Rights a Viena	Maig 2018
Assemblea general ECCAR: difusió del Pla Municipal Lectura Fàcil	Abril 2018
Seminari CIDOB Prevenció dels extremismes violents	Juny 2018

Material de difusió

El Pla en text de lectura fàcil

La primera activitat que cal destacar és la creació del Pla en format llibret de lectura fàcil, traduït a 6 idiomes, a més del català: amazic, anglès, àrab, urdú, castellà i francès, amb un total de 5.500 exemplars, realitzats en dues edicions. Aquest material s'ha distribuït a diversos serveis municipals com l'Oficina d'Afers Religiosos, l'Oficina per a la No Discriminació i les seus dels diferents districtes, però també s'ha fet arribar a nombroses entitats de la ciutat, especialment les que van participar i/o estan participant en les dinàmiques del Pla. Aquest material és el que serveix de presentació del Pla a nivell internacional.

http://ajuntament.barcelona.cat/dretsidiversitat/sites/default/files/Islamofobia_CA%20-%20Halal.pdf

Infografia: #NoComparteixoRumors

L'acció comunicativa #NoComparteixoRumors, impulsada per la Xarxa BCN Antirumors i l'Ajuntament de Barcelona, va sortir a la llum el passat 18 de setembre per donar resposta a l'augment de missatges discriminatoris a les xarxes socials. Amb l'objectiu de continuar enfortint aquesta acció, des de l'Ajuntament de Barcelona s'han creat dues adaptacions (facebook i twitter) de la infografia per seguir combatent els missatges discriminatoris a les xarxes socials.

http://ajuntament.barcelona.cat/dretsidiversitat/ca/noticia/nous-materials-nocomparteixorumors

Díptic de l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB): "Com accedir a un menú halal"

En compliment de diverses normatives, aquest Pla estableix entre els seus objectius específics garantir el dret a la llibertat religiosa i de consciència en l'àmbit escolar, i per fer-ho, cal facilitar un pla de menús ben dissenyat que respecti la diversitat de costums i creences. En aquest sentit, s'ha elaborat el següent díptic en col·laboració amb l'IMEB i s'ha realitzat una primera edició de 3.000 exemplars, que s'han distribuït entre escoles, comunitats islàmiques i entitats que treballen amb població musulmana.

http://ajuntament.barcelona.cat/dretsidiversitat/sites/default/files/Islamofobia_CA%20-%20Halal.pdf

Vídeo contra la islamofòbia a les xarxes socials

Aquest vídeo ha estat realitzat i publicat per la Campanya de sensibilització de #BCNvsOdi per lluitar contra el discurs de l'odi a les xarxes i els rumors racistes en el marc del Dia Internacional per l'Eliminació de la Discriminació Racial, el 21 de març de 2017. Fins a data d'avui, el vídeo ha comptat amb un total de 407 visualitzacions, en els diferents canals de comunicació en els que ha estat difós.

https://www.youtube.com/watch?v=Bb09JNZ2JAY

https://www.youtube.com/watch?v=Mvnuo6uAG3g

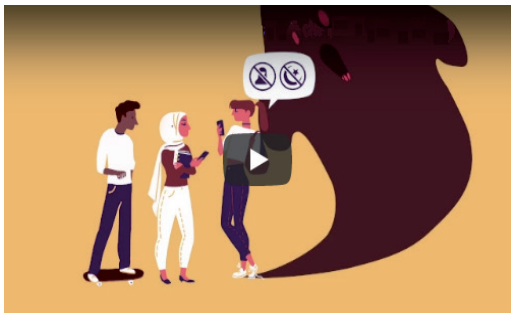

Vídeo "És real, és islamofòbia"

Aquest vídeo recull una situació real de discriminació a la ciutat que vulnera els drets d'una dona musulmana amb vel per accedir al mercat laboral en igualtat d'oportunitats, dret que s'ha vist restringit per motius islamòfobs. El vídeo s'ha publicat per divulgar i denunciar una realitat moltes vegades desconeguda que afecta moltes dones musulmanes, especialment les que porten hijab. El vídeo ha rebut fins ara un total de 1.974 visualitzacions.

https://www.youtube.com/watch?v=aC8EuXChMIM

Vídeo campanya #Aturemrumors

Dins la campanya #Aturemrumors creada pel grup de comunicació de la Xarxa BCN Antirumors, es troba el vídeo "Així et menges un rumor" que, de la mà de diferents *influencers* busca desmuntar alguns rumors sobre la diversitat cultural, un d'ells l'islamòfob. El vídeo compta amb 3.542 visualitzacions fins avui.

https://www.youtube.com/watch?v=wZaRvGqKzQ8

Material de marxandatge: bosses, globus i xapes

En el marc de la celebració dels actes pel dia 12 de desembre de 2017, Dia Internacional de Lluita contra la Islamofòbia, es va crear material de marxandatge que es va repartir entre les entitats i persones que van assistir a l'acte, celebrat al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona, així com a altres persones que han estat participant en les dinàmiques del Pla. En total es van elaborar 1.000 bosses, 1.000 xapes i 500 globus.

Actes i jornades

Jornades Internacionals #BCNvsODI; Estratègies per combatre la intolerància a les xarxes socials

Aquestes jornades es van celebrar els dies 2 i 3 de març de 2017, al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB). Amb un programa que girava al voltant dels discursos de l'odi a les xarxes socials i com combatre'ls, les jornades van comptar amb un taller específic sobre com combatre la islamofòbia. A l'acte es van inscriure 298 persones, i va comptar amb 26 ponents entre convidats, moderadors de taules rodones, i persones facilitadores dels diversos tallers.

Aquestes jornades van tenir molta presència a les xarxes socials, amb 1.800 tuits realitzats per 463 perfils diferents, i un total de 14,6 milions d'impressions del *hashtag* #BCNvsOdi.

http://ajuntament.barcelona.cat/bcnvsodi/barcelona-vs-odi/ajuntament-vs-odi/jornades-internacionals-bcnvsodi/

Celebració del Dia Internacional de Lluita contra la Islamofòbia

Durant el 2017 es va crear el Grup de Treball pel disseny de la celebració del Dia Internacional de lluita contra la Islamofòbia, i així es va executar la mesura recolli-

da al Pla: el foment de la participació de les comunitats musulmanes en el disseny de la celebració del Dia contra la Islamofòbia.

La composició final d'aquest grup, a més de comptar amb les entitats islàmiques de la ciutat, va comptar amb altres entitats, especialment, aquelles que defensen els drets humans.

- Tècnics de l'Ajuntament: les persones participants treballen a l'OAR, l'OND i a la Direcció de Drets de Ciutadania.
- Persones musulmanes: dones i homes representants de comunitats/entitats.
- Persones membres de diverses entitats de defensa dels DDHH i de la lluita contra les discriminacions, especialment la islamofòbia.

El llistat dels participants del grup:

- Associació AFCAR.
- Associació de Musulmans Africans de Barcelona.
- Associació SAFI.
- Bayt al-Thaqafa.
- Centre Cultural Islàmic Català.
- Centre Islàmic el Carmel.
- Centre Islàmic Rahma.
- Dahira Jazbul Xulob.
- Dahira Moutahabina Filahi.
- Diàlegs de Dona.
- Forjadores de la Vida.
- Joventut Multicultural Musulmana.
- Mesquita Abu Ayoub Alansari.
- Minhaj ul Quran.
- NOVACT.
- UCFR.

Les dates de reunions d'aquest grup:

Any 2017	Any 2018
25 d'abril	10 de gener 2018 (avaluació de la feina d'aquest grup i de la celebració del 12D)
4 de juliol	
26 de juliol	
6 de setembre	
24 d'octubre	
22 de novembre	

El grup ha tingut com a tasca principal el disseny i la planificació dels actes per a la celebració del 12 de desembre i l'elaboració del lema de la campanya comunicativa: **"Escoltar per conèixer, parlar per conviure".** Finalment, després del treball conjunt durant més de set mesos, es van consensuar tres activitats que es van realitzar el mateix dia 12 de desembre de 2017:

a. Taller "**Rumors de pedra" a l'espai públic**, que es va portar a terme als voltants de la plaça del Rei, amb una dinàmica interactiva basada en preguntes preparades anteriorment i contestades voluntàriament per les persones que passaven pel carrer i s'hi apropaven. Al final del taller, es va tirar a terra el mur, que estava format per capses de cartró i on estaven penjades les respostes dels participants. L'activitat va comptar amb una participació d'unes 80 persones.

b. **Recepció institucional de l'alcaldessa a les entitats** de la Comissió Mixta i del Grup de Treball del 12 de desembre. Es van intercanviar breument impressions sobre les comunitats islàmiques de la ciutat i sobre la situació que es viu després dels atropellaments de la Rambla del passat 17 d'agost.

c. **Taula rodona de joves al Saló de Cent.** Joves amb diversos perfils van exposar les seves vivències quotidianes com a musulmans barcelonins. En concret, van participar Aminah Akram, estudiant; Ramia Chaoui, comunicadora; Abdoulaye Coly, aturat; Ammad Hussein, enginyer; Najat Kichou, psicopedagoga; i Ahmed Nasser El Alaoui, estudiant. Van assistir-hi un centenar de persones, que van poder dialogar amb els joves un cop acabades les seves intervencions. Al final de l'activitat es va llegir el Manifest de Lluita contra la Islamofòbia, per reivindicar el rol de lideratge dels municipis en aquesta lluita. L'acte va estar

presidit per la Regidora de Participació i del districte de Ciutat Vella, Gala Pin, i la cloenda va anar a càrrec de la Comissionada d'Immigració, Interculturalitat i Diversitat, Lola López.

Projecció i debat sobre el vídeo; Testimonis barcelonins del 17A

En el marc del Festival de fotografia contemporània que organitza anualment el Centre Cívic Pati Llimona, es va dur a terme la presentació del vídeo d'entrevistes amb persones musulmanes ciutadanes de Barcelona, en el qual s'abordaven les vivències d'aquestes persones en relació amb els atemptats del 17 d'agost de 2017 i les conseqüències sobre les seves vides quotidianes. El vídeo és el resultat de la col·laboració entre el centre cívic, l'Ajuntament (districte de Ciutat Vella i Direcció de Drets de Ciutadania i Diversitat) i l'associació Stop als Fenòmens Islamòfobs (SAFI).

https://enfocats.org/agenda/presentacio-xerrada-i-debat-entrevistes-testimonis-post-atemptats/

Formacions

Jornada de reflexió i debat sobre la prevenció de la islamofòbia en l'àmbit educatiu

El 31 de maig de 2018 i en el marc del Pla municipal de lluita contra la islamofòbia, l'Espai Jove La Fontana va acollir una jornada de reflexió i debat sobre la situació de la islamofòbia en l'àmbit educatiu, que va ser organitzada per l'IMEB. Sota una mirada que promou estratègies per la prevenció, Lola López, Comissionada d'Immigració, Interculturalitat i Diversitat, va ser l'encarregada d'inaugurar l'acte, al que van assistir-hi unes 30 persones.

http://ajuntament.barcelona.cat/dretsidiversitat/ca/noticia/la-prevencio-de-la-islamofobia-en-l-ambit-educatiu

De la lluita antiterrorista a la prevenció de l'extremisme violent: Experiències locals des d'una perspectiva europea

Aquestes jornades van ser organitzades pel CIDOB amb la col·laboració de l'Ajuntament de Barcelona, i es van convidar diverses ciutats i regions europees. Les jornades tenien com a objectius descobrir quins programes, iniciatives i polítiques de prevenció de l'extremisme violent han desenvolupat altres ciutats europees, quins han estat els seus resultats, fins a quin punt les administracions locals aporten solucions diferents de les estratègies nacionals, i com evitar les limitacions de la política antiterrorista.

Amb aquest enfocament, activitats i debats es va pretendre donar resposta a un conjunt de preguntes que després puguin ser traslladades a la ciutat de Barcelona. El Pla municipal de lluita contra la islamofòbia va ser una de les experiències que es van presentar i debatre.

Formacions sobre discriminació i diversitat cultural i religiosa

El Pla municipal de lluita contra la islamofòbia preveu fer formacions als diferents professionals de l'Ajuntament. En aquest sentit, s'han fet un total **de 56 sessions de formació** sobre discriminació i islamofòbia, i sobre diversitat cultural i religiosa. Així mateix, i per respondre a moltes demandes, aquestes formacions s'han obert a la participació dels professionals de les entitats que treballen en àmbit social, educatiu i cultural i que col·laboren amb l'Ajuntament. Aquestes formacions han registrat un total de **1.444 persones participants** i **353,5** hores de formació.

Curs de formació	Data	Participants	Hores
GUB: policies de barri districtes: Nou Barris, Sant Andreu i Sant Martí, Sants i Ciutat Vella sobre discriminació i gestió de la diversitat cultural Procediment operatiu Acollida de nous agents sobre gestió de la diversitat cultural	Nou Barris: 30 i 31 de març 2017 Sant Andreu i Sant Martí: 9 i 10/11/2017 Sants i Ciutat Vella 18, 19 d'abril Acollida nous agents. Juliol 2017 Procediment operatiu abril-maig 2018	317	100
policies	Abril i novembre 2017 i febrer 2018	33	17
Serveis socials: personal de les unitats de gestió administrativa (tres grups) sobre drets humans i discriminació	Març 2017	27	6
Personal del districte de Ciutat Vella sobre interculturalitat	Maig 2017	33	27
La interculturalitat i la diversitat religiosa en la programació dels equipaments culturals	Juny 2017	20	17,5
Sessió dels agentsantirumors en Acció per compartir un cafè amb "llibres-persona" sobre islamofòbia	Juny 2017	18	2
Àmbit funerari i diversitat religiosa a Barcelona per personal de serveis funeraris (dues edicions)	Juny 2017 i juny 2018	37	12
Personal del districte de Ciutat Vella, sobre islam i islamofòbia (dos grups)	Octubre i novembre 2017	51	22
Mestres de l'escola Pia de Barcelona sobre islam i islamofòbia	Novembre 2017	16	10
Mestres del Consorci d'Educació de Barcelona, sobre islam i islamofòbia	Novembre i desembre 2017	15	10
Activitat del catàleg antirumors: *Jo no sóc racista, però…* sobre actituds islamòfobes (catorze grups)	7 grups el 2017 i 7 grups el 2018	470	28
Activitat del Catàleg Antirumors: Cantants musulmanes: femenines i singulars (set grups)	3 grups el 2017 i 4 grups el 2018	170	14

Curs de formació	Data	Participants	Hores
Personal de la Direcció de Drets de Ciutadania i Diversitat	Febrer de 2018	13	10
Minories religioses a Barcelona, una aproximació a la gestió de la diversitat religiosa des de l'àmbit local per a tècnics municipals	Febrer 2018	34	12
Curs general sobre Ramadà a Barcelona per a tècnics i equipaments (dues edicions)	Abril 2017 i maig 2018	30	6
Mesura de govern, OAR, protocol d'actuació, guies equipaments i espai públic per a professionals de prevenció	Abril 2018	25	2
Jornada de formació anual associació EICA: reflexió sobre la islamòfobia	Maig de 2018	18	4
Formació sobre islam i islamofòbia en el marc del festival ENFOCATS	Maig de 2018	5	6
Curs Alt comissionat NU amb entitats defensores de drets	Maig 2018	20	14
Sessió formativa de la Xarxa BCN Antirumors sobre la perspectiva decolonial i interseccional inclosa la islamofòbia	Juliol 2017	92	9
Per a agents controls d'inspecció (ACI) de TMB sobre gestió de diversitat cultural i discriminació (5 grups)	Maig-juny 2018	30	45

Taller sobre discriminacions a l'Oficina per la No Discriminació

Una altra de les línies de formació que s'està portant a terme en el marc del Pla, en aquest cas des de l'Oficina per la No Discriminació (OND), és el desenvolupament d'un taller de reflexió específic entorn de les discriminacions islamòfobes i l'OND com a mecanisme de garantia. Aquest taller està dirigit principalment a les entitats islàmiques i les entitats que atenen població musulmana, amb especial èmfasi en la joventut i les dones.

Alguns dels objectius del taller són:

- Donar a conèixer i impulsar l'OND com a servei municipal d'atenció a víctimes de discriminacions a la ciutat de Barcelona.
- Visibilitzar i combatre la islamofòbia com a forma de discriminació.
- Apoderar les comunitats musulmanes i no musulmanes en la lluita contra les diferents manifestacions de discriminacions islamòfobes a la ciutat.
- Reivindicar les actuacions de l'OND en l'àmbit de la garantia i la protecció dels drets dels col·lectius més vulnerables.

El taller es va posar en marxar durant el primer trimestre del 2018, i fins a data de tancament d'aquest informe s'han realitzat quatre sessions en col·laboració amb di-

verses entitats i un servei municipal del districte de Sant Andreu.

Nom de l'entitat	Data	Nombre de participants
Centre Islàmic Camí de la Pau	17 d'abril 2018	5
Associació Joventut Multicultural Musulmana	11 de maig 2018	3
Associació d'Estudiants Catalans d'Origen Paquistanès	14 de maig 2018	5
Servei d'Interculturalitat i la Fundació APIP-ACAM	21 de juny 2018	14

3.3 Taller de l'Oficina d'Afers Religiosos sobre els centres de culte

S'ha d'assenyalar també que, per la seva banda, l'Oficina d'Afers Religiosos de l'Ajuntament (OAR) ofereix al llarg de l'any un taller de visites a centres de culte de la ciutat: "Llocs de culte, Espais per descobrir". Aquest taller està dirigit a alumnes de primària i de secundària. Durant el període entre gener de 2017 i juny de 2018, s'han realitzat 4 visites a centres de culte islàmic, amb la participació de 118 persones, i un total de 6 hores (1,5 hores per visita).

http://ajuntament.barcelona.cat/oficina-afers-religiosos/ca/blog/llocs-de-culte-espais-descobrir-com-acostar-la-diversitat-religiosa-de-barcelona-les-escoles

Projecte "Canviem la mirada"

Aquesta acció consisteix a realitzar un material *online* al qual tinguin accés tots els treballadors i treballadores de l'Ajuntament de Barcelona, inclòs el personal que està contractat per empreses externes i que col·labora amb l'Ajuntament. S'han desenvolupat dos vídeos, un que fa referència als drets humans i l'altre que fa referència a la interculturalitat. Aquests vídeos donen pas a dos itineraris formatius, amb sis càpsules d'autoaprenentatge, sota el lema "Quan centrem la mirada en allò important, podem prendre decisions poderoses".

Durant el període que comprèn aquest informe s'han desenvolupat els continguts i el projecte, que s'implementarà a partir de setembre de 2018.

Des de l'entrada en vigor d'aquest Pla, s'han pogut establir múltiples línies de col·laboració en diversos projectes i amb diferents actors, tant públics com privats. Aquestes col·laboracions s'han materialitzat en diverses accions conjuntes, amb l'objectiu que el Pla sigui el més participatiu i de consens possible. El resultat de les col·laboracions ha estat molt positiu. A continuació es detallen les accions que s'han pogut desenvolupar fins a data de tancament d'aquest informe. D'altres estan en curs i es recolliran a l'informe final.

Projecte Aula Mòbil de l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB)

Aquest programa de l'IMEB promou l'ús educatiu dels dispositius mòbils com a eines de producció audiovisual entre professorat, alumnat i famílies, tractant cada curs un tema diferent. Aquest curs (2017-2018), s'ha treballat la islamofòbia, sota el lema: ***"Islamoquè? Coneixent-nos i reconeixent-nos en la diversitat"***. Hi van participar 33 escoles, 40 professors, 50 grups-classe i un total de 1.256 alumnes de 6è de primària, educació secundària i educació especial d'escoles públiques i concertades de la ciutat. La cloenda es va celebrar el 16 d'abril a la Filmoteca, amb la participació de tots els alumnes involucrats.

http://ajuntament.barcelona.cat/educacio/ca/aulamobil

Observatori sobre islamofòbia als mitjans de comunicació

Des de l'Institut Europeu de la Mediterrània, en col·laboració amb la Fundació al Fanar, a principis de 2017 s'ha posat en marxa l'Observatori sobre islamofòbia als mitjans comunicació, amb el suport de la Fundació Tres Cultures, Casa Àrab i la Fundació Euroàrab. L'Ajuntament de Barcelona, amb la implicació directa de l'equip, fa el seguiment del Pla municipal de lluita contra la islamofòbia.

http://www.observatorioislamofobia.org/

Observatori del discurs de l'odi als mitjans de comunicació

Entre el 2016 i el 2017, l'Ajuntament va encarregar al grup de periodistes Ramon Barnils un estudi sobre el discurs de l'odi als mitjans de comunicació digitals i les estratègies per combatre'l, on es recullen no només bones i males pràctiques periodístiques sinó també idees i estratègies per contrarestrar els discursos discriminatoris i islamòfobs presents als mitjans de comunicació.

https://www.media.cat/discursodimitjans/

Xarxa BCN Antirumors

La col·laboració amb la Xarxa BCN Antirumors que engloba persones, entitats privades i institucions públiques, s'ha vist molt reforçada a través de les accions que s'han pogut portar a terme:

- Sessió específica sobre islamofòbia dins del curs de la xarxa: "agents antirumors en acció" amb la participació de 21 persones.
- Participació d'un tècnic de la xarxa en les dinàmiques de la Comissió Mixta.
- Elaboració i presentació d'un còmic de la xarxa sobre la islamofòbia en l'accés a l'habitatge: Còmic ***Blanca Rosita Barcelona: Capítol 5: "Peripècies per poder llogar un pis".*** S'han editat 10.000 exemplars.
- Sessió formativa sobre la perspectiva decolonial i interseccional, amb la participació de 92 persones.

http://ajuntament.barcelona.cat/bcnacciointercultural/ca/la-xarxa-antirumors

La mesura de govern: "Foment de la participació de persones d'orígens i contextos culturals diversos en els canals de participació"

Des del Pla municipal de lluita contra la islamofòbia es va participar en les dinàmiques d'elaboració d'aquesta mesura, assistint a les reunions de debat i reflexió que van portar a la seva aprovació el febrer de 2018.

http://ajuntament.barcelona.cat/educacio/sites/default/files/mgfparticipacio_3.pdf

Aliança entre l'Ajuntament de Barcelona i l'Ajuntament de Ripoll per compartir estratègies interculturals

Arran dels atemptats del 17 d'agost de 2017, es van teixir complicitats amb l'Ajuntament de Ripoll, que s'han concretat en la signatura d'un conveni entre les dues ciutats per conèixer la diversitat cultural i religiosa i prevenir els extremismes violents i combatre la islamofòbia. El conveni està obert a la incorporació d'altres ciutats i municipis, per poder compartir l'experiència que l'Ajuntament de Barcelona ha acumulat durant les darreres dècades.

Àmbit de garantia

Com a manera de fomentar les tasques de garantia dels drets, el Pla recull diverses mesures que donen rellevància a aquesta qüestió en la lluita contra la islamofòbia, i que se centren específicament en la tasca que desenvolupa **l'Oficina per la No Discriminació (OND)**, com a mecanisme municipal de garantia dels drets.

Així, s'han dut a terme les accions següents:

- El juliol de 2017 es va aprovar la mesura de govern de l'OND, que col·locava la islamofòbia com un dels motius de discriminació a analitzar i n'adoptava un indicador específic sobre el tema. L'explotació d'aquestes dades d'anàlisi es podrà realitzar a l'informe final del Pla.

- Creació de la taula d'entitats amb serveis d'atenció a víctimes de discriminació, que entre els seus objectius compta amb la realització d'un informe conjunt de ciutat sobre la situació de la discriminació i que inclourà la islamofòbia com a un dels motius d'aquesta.

- Incorporació del referent de l'OND a la Comissió Mixta i al grup de seguiment intern per tal de transversalitzar i compartir totes les iniciatives.

- Elaboració d'una nota jurídica sobre l'ús del vestit islàmic de bany.

- Consolidació de la línia de litigi estratègic com a una de les funcions de l'assessorament jurídic de l'OND, destacant el cas de la dona embarassada que portava nicab, i que va ser agredida a final de 2016. Aquest cas es va tancar el desembre de 2017 amb una sentència condemnatòria als agressors.

- Apropament de l'OND a les entitats i comunitat islàmiques amb la participació en reunions, tallers i sessions de treball.

- Campanya informativa i divulgativa, amb la islamofòbia com a un dels eixos.

Una de les accions més destacades del Pla ha estat la col·laboració amb la Guàrdia Urbana per tirar endavant un **nou procediment operatiu de prevenció i detecció de situacions discriminatòries i delictes d'odi**.

Aquest procediment, aprovat el març de 2018, estableix l'àmbit d'actuació policial en casos de discriminació i serveix per dibuixar i aclarir els circuits, tant de la via penal com de la via administrativa, on l'OND també hi juga un paper destacat. Al procediment operatiu es detallen els passos i les directrius a seguir per part de la Guàrdia Urbana i estableix el marc de col·laboració i intercanvi d'informació amb l'OND.

Fruit de l'aprovació del procediment s'han realitzat diverses accions formatives, tant a formadors de la Guàrdia Urbana com a sergents i caporals, sobre gestió de la diversitat cultural i religiosa, estereotips i prejudicis i marc normatiu de drets humans i lluita contra la discriminació. Ha estat la formació més extensa en hores i agents formats, fins a la data, sobre aquests temes. En el quadre següent resumim les dades.

Destinataris	Continguts	Hores de formació	Nombre d'agents formats
Formadors/es Guàrdia Urbana	Diversitat cultural, discriminació i normativa i codi penal	9 hores	12
	Funcionament OND, com derivar en casos de discriminació		
	Presentació de casos pràctics		
Caporals i sergents	Diversitat cultural i normativa	4 hores	43 sergents
	Presentació de casos pràctics		141 caporals

5. EL PLA ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ I A LES XARXES

El Pla municipal de lluita contra la islamofòbia ha tingut presència als mitjans de comunicació, no només durant els dies posteriors a la seva aprovació el gener de 2017, sinó, ja des de la presentació de l'estudi previ, que va servir com a diagnòstic i, *a posteriori*, en diferents moments al llarg dels divuit mesos que està en marxa, especialment, amb l'ocasió del primer any des de la seva entrada en vigor. En el recull que s'exposa a continuació, s'ha escollit una mostra de l'aparició de notícies i reportatges que s'han publicat sobre el Pla.

https://www.elperiodico.cat/ca/barcelona/20160727/barcelona-presentara-finals-any-pla-contra-islamofobia-5293546

http://xarxanet.org/comunitari/noticies/barcelona-impulsa-el-pla-municipal-de-lluita-contra-la-islamofobia

http://www.lavanguardia.com/local/barcelona/20160727/403490647562/barcelona-plan-islamofobia-diciembre.html

https://elpais.com/elpais/2017/07/11/planeta_futuro/1499766721_600007.html

https://www.vilaweb.cat/noticies/barcelona-crea-una-pla-contra-la-islamofobia-i-planteja-sancionar-la-en-lordenanca-de-civisme/

http://ramblalibre.com/2017/08/23/escandalo-jaume-asens-defensor-de-terroristas-islamistas-autor-del-plan-contra-la-islamofobia-de-ada-colau/

https://www.ara.cat/societat/Asens-preocupat-creixent-extrema-dreta-Barcelona_0_2011599013.html

D'altra banda, l'impacte del Pla a les xarxes socials el podem mesurar per les visualitzacions dels vídeos produïts esmentats anteriorment, però també per la utilització de **múltiples** *hashtags* vinculats al Pla:

- #BCNvsOdi
- #Aturemrumors
- #StopIslamofòbia
- #BCNCiutatdeDrets
- #BCNCiutatDiversa

Tant l'etiqueta #BCnvsODI com #Aturemrumors van ser trending **tòpic en el moment del seu llançament a la ciutat de Barcelona, i es va aconseguir** transversalitzar aquestes etiquetes a nivell comunicatiu en el conjunt de l'Ajuntament, de manera que articulen comunicacions de qualsevol àrea relacionades amb drets i diversitat.

6. INDICADORS QUANTITATIUS TOTALS

Indicadors quantitatius	
Total formacions	55
Total persones formades	1.474
Persones formades internes	615
Persones formades externes	859
Total hores de formació	373,5
Jornades i actes	5
Entitats participants	54
Total reunions	75
Material marxandatge	2.500
Materials de difusió	17.500
Vídeos de sensibilització	6

7. PRESSUPOST

Pel que fa el pressupost d'aquest Pla, la previsió total i també especifica inicial era la següent:

	Previsió 2017	Execució 2017	Previsió 2018	Execució 2018	Previsió 2019
Visibilitzar la islamofòbia com a una forma de discriminació	25.000 €	33.099,12 €	12.000 €	3.025€	12.000 €
Contrarestar la generalització d'imatges negatives sobre l'islam i les persones musulmanes i normalitzar la diversitat religiosa a la ciutat	10.000 €	21719,5 €	5.000 €	5.520 €	5.000 €
Reforçar els mecanismes de garantia contra les discriminacions islamòfobes	20.000 €	4861,02€	30.000 €	13962,1 €	30.000 €
TOTAL	**55.000 €**	**59.679,64€**	**47.000 €**	**22.507,1 €**	**47.000 €**

Atès que el Pla s'ha allargat un any més, en lloc de finalitzar el juny de 2018, acabarà el juny de 2019.

8. PERSPECTIVES DE FUTUR

Tal i com hem pogut veure amb el contingut del present informe, aquests primers 18 mesos de desenvolupament del Pla municipal de lluita contra la islamofòbia, han estat molt intensos i la multiplicitat d'accions i iniciatives ha estat considerable.

A mode de resum, podem afirmar que les prioritats durant aquest període han estat, per una banda, la **visibilització de la islamofòbia** com una forma de discriminació que està present a la ciutat de Barcelona i que té un determinat impacte negatiu per a una part dels veïns i veïnes de la ciutat, però que també resulta una amenaça per a tota la societat perquè ataca directament la cohesió social i la convivència.

I, per una altra banda, s'ha treballat molt en l'**apoderament i l'enfortiment de capacitats** de les persones musulmanes barcelonines, a través de l'acompanyament, la formació directa i l'apropament i coneixement de serveis generals de l'Ajuntament.

Per als mesos que queden de desenvolupament del pla fins al juny de 2019, cal mantenir aquestes dues prioritats de treball, i cal afegir-ne tres més.

En primer lloc, cal multiplicar els esforços en combatre els estereotips i imatges negatives de les persones musulmanes i també de l'islam. Per tal de fer-ho, les accions que depenen tant de l'Oficina d'Afers Religiosos com del Programa Barcelona Interculturalitat, són algunes de les que cal prioritzar amb l'objectiu de **normalitzat i generalitzar la presència** dels veïns i veïnes musulmanes, com ara el foment dels iftars **públics als carrers de la nostra ciutat**. La reivindicació i el reconeixement d'aquesta diversitat (també de la diversitat interna de l'islam), així com la promoció de les accions d'interacció i de diàleg intercultural són clarament una perspectiva de futur del Pla.

En segon lloc, cal prioritzar encara més les mesures i accions **per lluitar contra la islamofòbia de gènere** que pateixen les dones musulmanes. Així, els pròxims 12 mesos de desenvolupament del Pla hauran de marcar l'anàlisi d'aquest aspecte en totes les seves accions i, fins i tot, desenvolupar-ne d'específiques, com ara estudis concrets i treball específic amb grups de dones.

I per últim, tal com s'ha reiterat en les diferents reunions de la Comissió Mixta, caldrà prioritzar també **la tasca en l'àmbit d'internet** i totes les discriminacions i abusos que es produeixen *online*, especialment a les xarxes socials.

Com a Ajuntament som ben conscients de les dificultats i reptes que aquestes perspectives de futur plantegen, però, en igual mesura, tenim molt clar que no tenim altra opció que assumir-les i tirar endavant. Ens hi va la convivència i el futur de la nostra ciutat com la ciutat oberta, diversa i plural que totes estimem.